

WERKBLAD | Aaïcha Bergamin

Lees of bespreek met je docent de tekst over Aaïcha Bergamin op With Pride. Beantwoord daarna onderstaande vragen.

*Foto 1: Aaïcha zingend in een
Amsterdams café (circa 1980).
Fotograaf onbekend, collectie
IHLIA LGBTI Heritage.*

Een bekend citaat van Aaïcha Bergamin over haar slechte relatie met de politie is het volgende:

‘Ik werd dan meegenomen door de politie, met mijn handen op mijn rug geboid en dan werd ik ontkleed in de wachtkamer van de politie, waar allerlei politiemensen bijstonden. Mijn slipje en mijn beha werden afgenomen. Ze lachten me uit: “Kijk eens! Ze heb tieten!”’

- a. Waarom mocht de politie haar zomaar oppakken?
- b. Waarom was het denk je verboden voor haar om in vrouwenkleding rond te lopen?

Uiteindelijk kreeg Aaïcha Bergman een geslachtsoperatie. Hierna kreeg ze ook een paspoort met daarin ‘geslacht: vrouw’ vermeld.

Lees onderstaand citaat.

‘Ik heb geen vagina op mijn voorhoofd, maar wel een paspoort waarin staat dat ik vrouw ben. Jullie moeten mij vanaf nu met rust laten.’

Met die woorden legde Aaïcha Bergamin haar paspoort neer op de balie van een Amsterdams politiebureau. Eindelijk konden agenten haar niet meer lastigvallen.

- c. Wat voor gevoel zou dit bij Aaïcha hebben gegeven?
- d. Wat vind je ervan hoe de samenleving destijds naar Aaïcha Bergamin en andere transgender personen keek? Leg je antwoord uit.
- f. Waarom is Aaïcha Bergamin voor veel transgender personen een inspiratiebron geweest? Leg je antwoord uit.

Foto 2: Screenshot artikel uit de Volkskrant (17 februari 2020)

Sinds 2014 is er een nieuwe Transgenderwet van kracht die een geslachtswijziging op identiteitsbewijzen makkelijker heeft gemaakt.

- a. Van welk jaar was de oude Transgenderwet?
- b. Wat waren de voorwaarden in de oude wet om een geslachtswijziging door te voeren?

In 2020 heeft de overheid excuses aangeboden en financiële compensatie toegezegd aan de slachtoffers van de oude Transgenderwet.

- c. Wat vind jij hiervan? Leg je antwoord uit.
- d. Hoe wordt er tegenwoordig naar transgender personen gekeken? Zoek hier informatie over en bespreek het met je klas.

Lees of bespreek met je docent de tekst over de eerste Nederlandse pride protestmars op With Pride. Beantwoord daarna onderstaande vragen.

Foto 1: Groep betogers met spandoeken in de Kalverstraat in Amsterdam tijdens de eerste homodemonstratie in Nederland (25 juni 1977).
Foto: Hennie Henriët, collectie IHLIA LGBTI Heritage.

Foto 2: Protest in Amsterdam (1979).
Foto: Wilco Kalbfleisch, collectie IHLIA LGBTI Heritage.

Het was een Amerikaanse wet die zoveel verontwaardiging opriep dat de eerste Nederlandse pride protestmars op 25 juni 1977 in Amsterdam werd georganiseerd.

- Wie was Anita Bryant?
- Wat wilde ze met haar campagne bereiken?
- Wat was de reactie vanuit Nederland?
- Welke groep organiseerde de protestmars in Amsterdam?
- Hoe kwam het dat juist deze groep het voortouw nam?
- Waarom wilde de Nederlandse lhbtq+-beweging dit protest organiseren? Leg je antwoord uit.
- Waarom kan deze protestmars als een beginpunt worden gezien? Leg je antwoord uit.

Het pride protest van 1977 was het begin van een hele reeks protesten in Nederland.

- In welk jaar waren er twee andere grote marsen?
- Waarom zijn protestmarsen een goede manier om een probleem aan te kaarten? Noem minstens twee redenen en leg je antwoord uit.

Het Roermondse protest werd 'Roze Zaterdag' genoemd. Zoek online meer informatie op over Roze Zaterdag.

- Waarom kreeg dit protest de naam 'Roze Zaterdag'?
- Waar vindt Roze Zaterdag plaats en waarom daar?
- Wat zijn de verschillen tussen Roze Zaterdag en de Amsterdam Gay Pride?

Foto 3: Screenshot Pride Amsterdam Aftermovie 2021.

Tijdens Pride Amsterdam vindt nog elk jaar een protestmars plaats, de zogenaamde 'Pride Walk'. Zoek online naar informatie over de Pride Walk.

- a. Wat is het doel van de Pride Walk?
- b. Is er een verschil met de eerste protestmars in 1977?
- c. Denk je dat deze protestmars nog steeds nodig is? Leg je antwoord uit of bespreek het met je klas.

Lees of bespreek met je docent de tekst over Paarse September op With Pride. Beantwoord daarna onderstaande vragen.

Foto 1: Button met paars vrouwenteken met vuist (1970-1990), collectie IHLIA LGBTI Heritage.

Foto 2: Periodiek Paarse September (1972-1974), collectie IHLIA LGBTI Heritage.

Tijdens de tweede feministische golf lieten Nederlandse vrouwen flink van zich horen.

- Welk artikel wordt gezien als het startschot van deze tweede feministische golf?
- Wat stond er in dit artikel?
- Noem twee bekende feministische groepen. Beschrijf kort wat zij deden.

Aan het begin van de jaren zeventig bloeide de feministische beweging volop, maar bij de lesbische feministen heerste ongenoegen.

- Waarop hadden de lesbische feministen kritiek? Noem twee voorbeelden.

Feministen Noor van Crevel en Stéphanie de Voogd richtten in 1971 een vrouwenpraatgroep op met de naam 'Purperen Mien'.

- Hoe kwamen zij op het idee om deze vrouwenpraatgroep op te richten?
- Op welke manier vonden zij andere lesbische vrouwen om hun praatgroep mee te beginnen.

Vrouwenpraatgroep Purperen Mien ging uiteindelijk over in de actiegroep Paarse September.

- Waarom kozen ze voor deze naam?
- Wat wilde Paarse September veranderen? Leg je antwoord uit.

Zo snel als Paarse September was verschenen, zo snel verdween de actiegroep ook weer.

- Waarom werd de groep uiteindelijk opgeheven? Wat vind je van deze reden? Leg je antwoord uit.

Foto 3: Screenshot Maaïke Meijer in *Spuiten en Slikken* (2017).

Kijk het filmpje van Maaïke Meijer (Paarse September) en beantwoord de onderstaande vragen.

- a. Wie is Maaïke Meijer en wat heeft ze allemaal gedaan?
- b. Hoe kwam je in vrouwencafé Coupé de Paris?
- c. Waarom was er een toegangsbeleid?
- d. Veel lesbische cafés en uitgaansgelegenheden zijn ondertussen verdwenen, maar Maaïke Meijer vindt dat niet per se een slecht teken. Waarom niet? Leg je antwoord uit.

Extra vraag

Maaïke Meijer en haar lesbische kameraden waren de organisatoren van de eerste pride protestmars in Nederland. Ze vertelt dat dat toen typisch een vrouwending was, maar dat de pride nu vooral een mannending is geworden.

- a. Hoe komt het dat het steeds meer overgenomen wordt door mannen? Leg je antwoord uit
- b. Wat vind je hier van?
Bespreek deze vraag met je klas.

Lees of bespreek met je docent de tekst over Strange Fruit en eventueel ook de tekst over Anne Krul op With Pride. Beantwoord daarna onderstaande vragen.

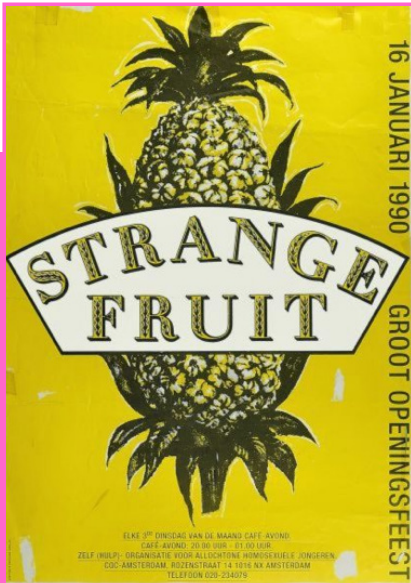

Foto 1: Affiche Strange Fruit (1990).
Ontwerp: Brackman & Benjamin,
collectie IHLIA LGBTI Heritage.

- a. Strange Fruit (1989–2003) was een groep lhbtq+-jongeren met een migratieachtergrond. Welke kritiek had Strange Fruit op de huidige lhbtq+-scene? Waarom kozen ze juist voor deze naam?
- b. Welke groepen jongeren organiseerden zich voornamelijk in Strange Fruit?
- c. Waarom wilden deze jongeren zich samen in een groep organiseren? Leg je antwoord uit.

Strange Fruit had geen bestuur en geen directeur, maar bestond uit verschillende werkgroepen.

- a. Waar vonden de activiteiten van Strange Fruit in eerste instantie plaats?
- b. Wat voor werkgroepen waren er? Noem er minstens drie.

Foto 3: Portret van Anne Krul met haar cockerspaniël (1987). Foto: Gon Buurman, collectie IHLIA LGBTI Heritage.

De samenwerking met het COC, de Nederlandse belangenorganisatie voor lhbtq+-personen, zorgde voor problemen. Het COC bestond overwegend uit witte mensen. Kunstenaar en schrijfster Anne Krul was actief in Strange Fruit en zei in 1990 hierover:

‘Jonge zwarte potten moeten meer gelegenheid krijgen om zich te ontwikkelen. Ze moeten antwoord vinden op vragen als: islamitisch en lesbisch zijn, kan dat? Er zijn veel informele 'vriendinnennetwerken', maar het is belangrijk niet thuis te blijven zitten. Het gaat erom de witte omgeving van COC te veranderen. We moeten laten zien dat wij zwarte potten er zijn.’

- a. Wat is het COC?
- b. Waarom had Strange Fruit kritiek op het COC? Leg je antwoord uit.
- c. Waarom is en was het belangrijk dat lhbtq+-mensen van kleur een eigen plek hebben om elkaar te ontmoeten? Gebruik voorbeelden uit het citaat om je antwoord te formuleren.
- d. Waarom splitste Strange Fruit zich in 1997 af van het COC? Noem minimaal twee redenen.

God, wat ben je toch overgevoelig!

(Anne Krul over racisme en zwarte-vrouwenstrijd)

door Anna Tuinman

Onderbelicht, weggemoffeld en gemarginaliseerd: een groot deel van de geschiedenis van zwarte en migranten-vrouwen wordt niet of nauwelijks vastgelegd. En als zij al wordt vastgelegd,

op een rijtje zetten. Gewoon ook materiaal uit huis halen zodat het toegankelijk wordt voor anderen. Deze tentoonstelling laat natuurlijk ook zien hoe zwarte, migranten- en vluchtelingen-

vrouwen: wist ik veel! Ik wist wel dat ik op vrouwen verliefd werd, maar dat had verder geen woord. Dat lesbisch zijn, dat was dus wel een stukje herkenning, een stukje identiteit. Voor mij was

Foto 2: Tijdschriftartikel God, wat ben je toch overgevoelig! (Anne Krul over racisme en zwarte-vrouwenstrijd) geschreven door Anna Tuinman voor Ma'dam (1995). Interview met Anne Krul, een van de samenstellers van een tentoonstelling over de situatie van allochtone vrouwen in Nederland, collectie IHLIA LGBTI Heritage.

Strange Fruit | Verdieping

In de zomer van 2020 werd Black Pride NL opgericht. Lees online meer informatie over deze organisatie en beantwoord de onderstaande vragen.

- Wat was de aanleiding voor het oprichten van Black Pride NL?
- Welk doel wil Black Pride NL bereiken?
- Zie je overeenkomsten tussen Black Pride NL en Strange Fruit? Leg je antwoord uit.